

Sygn. akt I USK 489/21

POSTANOWIENIE

Dnia 10 sierpnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kuryło

w sprawie z odwołania W.L.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.
o prawo do świadczenia przedemerytalnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 10 sierpnia 2022 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 16 lutego 2021 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 16 lutego 2021 r. oddalił apelację organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 29 czerwca 2020 r., zmieniającego decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P. z dnia 14 października 2019 r. i przyznającego W.L. prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia 21 września 2019 r.

Od powyższego wyroku organ rentowy wywiódł skargę kasacyjną, podnosząc zarzut naruszenie przepisu art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 2173 ze zm.), przez jego błędną wykładnię polegającą na przyznaniu prawa do świadczenia przedemerytalnego osobie, której ostatni stosunek pracy został rozwiązany z przyczyny innej niż leżąca po stronie zakładu pracy.

Z powołaniem na powyższy zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego i uwzględnienie apelacji organu rentowego oraz zmianę wyroku Sądu Okręgowego i oddalenie odwołania; ewentualnie wniósł o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji oraz zasądzenie od odwołującego się na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne dotyczące potrzeby ścisłego stosowania kryterium celowościowego przy analizie istnienia przesłanki rozwiązania stosunku pracy z przyczyn leżących po stronie zakładu pracy dla ustalaniu prawa do świadczenia emerytalnego, zawierające się w pytaniu: czy pracownik zatrudniony u dwóch pracodawców jednocześnie przez kilka lat i tylko przez jednego pracodawcę zwolniony z przyczyn zakładu pracy, a w drugim sam rozwiązujący stosunek pracy po jakimś czasie, spełnia przesłankę do przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego w świetle art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych.

Zdaniem autora skargi kasacyjnej, Sąd Apelacyjny nie kierował się ścisłym brzmieniem powołanego przepisu, stwierdzając, że przy dokonywaniu jego wykładni nie ma decydującego znaczenia, kiedy został rozwiązany stosunek pracy z przyczyn leżących po stronie zakładu pracy, a jedynie cel świadczenia przedemerytalnego i potrzeba wspierania aktywności zawodowej osób, które po zwolnieniu z zakładu pracy, często będącego jedynym zakładem pracy w karierze zawodowej wnioskodawcy, próbują znaleźć inne zatrudnienie, chociaż tymczasowo. W niniejszej sprawie nie mamy do czynienia z taką sytuacją, gdyż po rozwiązaniu stosunku pracy odwołujący się nie podejmował starań o znalezienie innego zatrudnienia. Wręcz przeciwnie, sam rozwiązał istniejący stosunek pracy w celu uzyskania świadczenia przedemerytalnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna, jako szczególny środek zaskarżenia, służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje

postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą jurydycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W razie powołania przesłanki przedsądu, jaką jest występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, obowiązkiem skarżącego jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Sformułowanie zagadnienia powinno zatem odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego. Nie spełnia określonego w art. 398⁹ § 1 k.p.c. wymagania sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w sposób ogólny i nieprecyzyjny, a zwłaszcza ograniczenie się do samego postawienia pytania, bez odniesienia się do problemów interpretacyjnych przepisów (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451 i z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, (LEX nr 491538).

W niniejszej sprawie organ rentowy nie wykazał istnienia powołanej przesłanki przedsądu. Problem przedstawiony przez skarżącego we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania był już bowiem przedmiotem rozważań

Sądu Najwyższego i został ostatecznie przesądzony w uchwale z dnia 2 lipca 2013 r., III UZP 2/13 (OSNP 2013 nr 21-22, poz.256). W uchwale tej przyjęto, że okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych, określonego w art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 170), nie musi przypadać bezpośrednio po rozwiązaniu stosunku pracy z przyczyn wymienionych w art. 2 ust. 1 tej ustawy. Powyższa wykładnia została również potwierdzona wyroku Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 2012 r., I BU 15/11 (OSNP 2013 nr 11-12, poz. 134,) stwierdzającym, że świadczenie przedemerytalne przysługuje pracownikowi, z którym stosunek pracy został rozwiązany z powodu likwidacji lub niewypłacalności pracodawcy, po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych (art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych, Dz.U. Nr 120, poz. 1252 ze zm.), bez potrzeby wykazywania nieprzerwanego (ciągłego) pobierania zasiłku dla bezrobotnych przez okres 6 miesięcy po rozwiązaniu "ostatniego" stosunku pracy.

Interpretacja przyjęta w powołanych orzeczeniach znajduje zastosowanie w niniejszej sprawie, gdyż z ustalonego przez Sądy stanu faktycznego, którym Sąd Najwyższy jest związany (art. 398³ § 3 k.p.c. oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c.), wynika, że W.L. do dnia zakończenia stosunku pracy z „M. [...]” sp. z o.o. w R. z przyczyn dotyczących zakładu pracy, udowodnił wymagany okres uprawniający do emerytury, a nadto spełnił pozostałe przewidziane prawem przesłanki, od spełnienia których uzależnione jest przyznanie świadczenia przedemerytalnego. Zdaniem Sądu, podleganie przez W.L. ubezpieczeniom społecznym jako członka rady nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowo-Lokatorskiej w R. w okresie przypadającym po ustaniu zatrudnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy a przed uzyskaniem statusu osoby bezrobotnej umożliwia przyznanie ubezpieczonemu prawa do świadczenia przedemerytalnego. W art. 2 ust. 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych ustawodawca nie posłużył się żadnym zwrotem wskazującym na konieczność bezpośredniego następstwa ustania stosunku pracy zakończonego z przyczyn dotyczących zakładu pracy z pobieraniem zasiłku dla bezrobotnych, uzasadniających przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego.

Podnoszone przez skarżącą wątpliwości prawne zostały zatem wyjaśnione w judykaturze Sądu Najwyższego, a zaskarżony wyrok jest zgodny z tą linią orzeczniczą.

Wobec niewykazania przez skarżącego istnienia powołanej przesłanki przedsądu, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

[as]

r.g.